

Stratégia zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb na rok 2023

Webinár

28.04.2022

OBSAH PREZENTÁCIE

Obsah prezentácie:

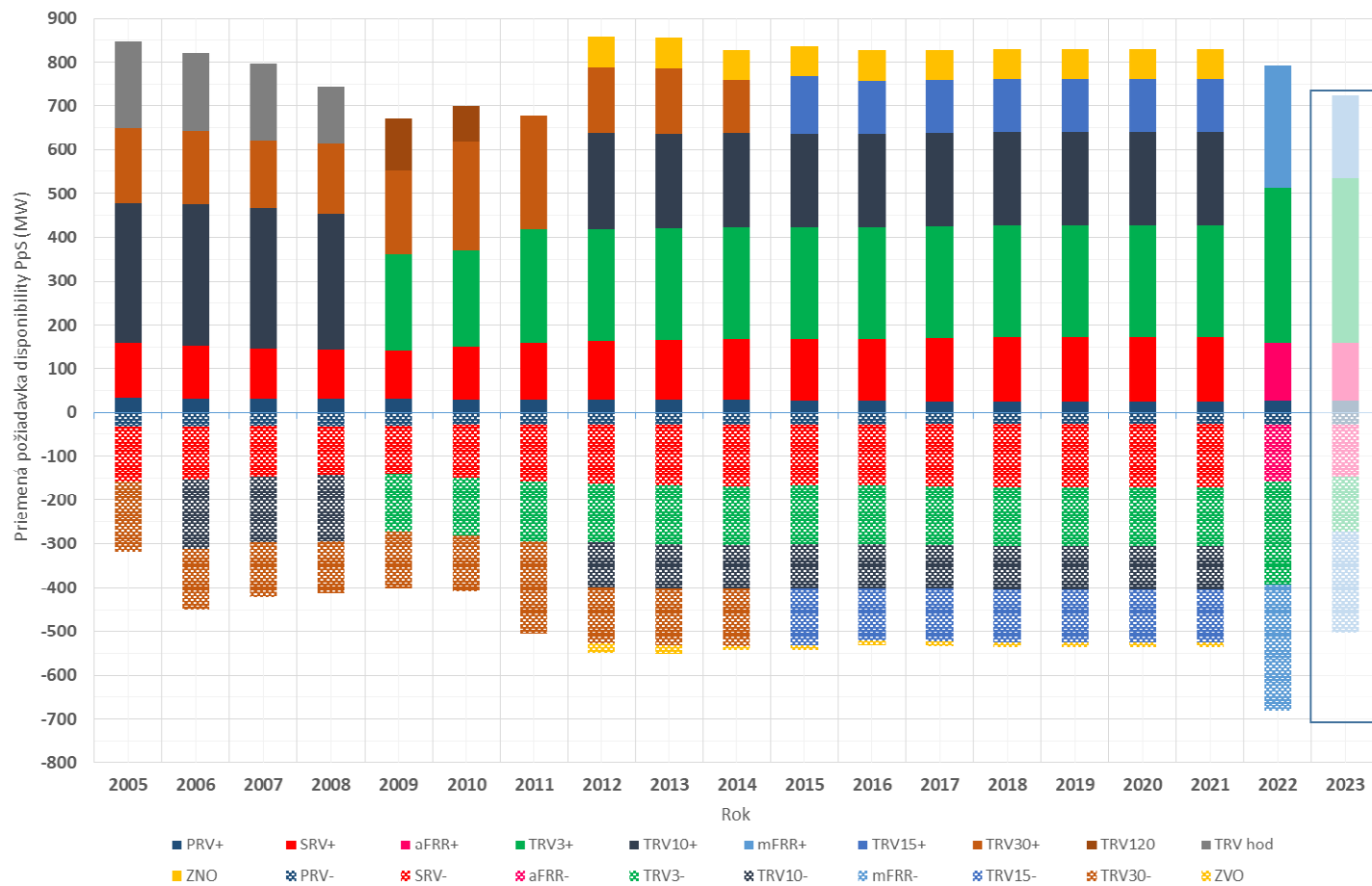
1. Základné východiská pre vypracovanie Stratégie na rok 2023
2. Prehľad zabezpečenia objemov PpS
3. Prehľad odporúčaných krokov pre dereguláciu trhu s PpS
4. Návrhy na zabezpečenie služby FCR
5. Návrhy na zabezpečenie služieb aFRR+ a aFRR-
6. Návrhy na zabezpečenie služieb mFRR $\pm$ a TRV3MIN $\pm$
7. Návrhy ďalších krokov
8. Záver

Základné vstupy pre vypracovanie Stratégie zabezpečenia dostatočného objemu PpS na rok 2023:

- V rokoch 2022 a 2023 bude SEPS využívať iba osobitné produkty (vrátane TRV3MIN+ a TRV3MIN-). Využívanie osobitných produktov je schválené zo strany Úradu do doby pripojenia sa k platformám alebo najneskôr do 31.12.2023 (Rozhodnutie Úradu 0005/2021/E-EU),
- Ceny elektriny a ostatných energetických komodít sú neštandardne vysoké, najmä v súvislosti s aktuálnym dianím na Ukrajine. Od roku 2023 začína platiť nové (6.) regulačné obdobie a zatiaľ nie je známe ako budú regulované maximálne ceny regulačnej elektriny a disponibility jednotlivých druhov PpS.
- Predpoklady a návrhy uvedené v Stratégii vychádzajú z platnej legislatívy (EBGL, SOGL a CEP). Návrhy boli vypracované tak, aby bol zabezpečený nákup minimálnych objemov v denných VK (60 – 40 % pre štandardné produkty a 70 - 30 % pre všetky produkty),
- Stratégia vychádza z predpokladu minimalizácie potrebných úprav v IT systémoch SEPS, čo by malo byť nápomocné pre urýchlenie pripojenie sa SEPS k projektom MARI a PICASSO.
- V rámci návrhu Stratégie sú požiadavky na zabezpečenie PpS vypočítané na základe novej metodiky dimenzovania PpS, ktorá je uvedená v platných technických podmienkach. Pre výpočet požiadaviek na rok 2023 bude prvý krát využitá nová metodika.

PREHĽAD ZABEZPEČENIA OBJEMOV PpS

- V rámci návrhu Stratégie sú požiadavky na zabezpečenie PpS vypočítané na základe novej metodiky dimenzovania PpS,
- Nová metodika je uvedená v Dokumente F platných technických podmienok SEPS
- Pre výpočet požiadaviek na rok 2023 bude prvý krát využitá aktualizovaná metodika stanovenia objemov.

POŽIADAVKY NA ZABEZPEČENIE PPS - CEP

Požiadavky vyplývajúce z CEP:

Ak sa udelí výnimka, aspoň pre **40 % štandardných produktov regulácie a minimálne 30 % všetkých produktov používaných pre disponibilitu** sa zmluvy na disponibilitu nesmú uzatvárať viac než jeden deň pred poskytnutím disponibility a zmluvné obdobie nesmie byť dlhšie než jeden deň. Zmluvy týkajúce sa zostávajúcej časti disponibility sa uzatvárajú **najviac jeden mesiac pred poskytnutím disponibility** na zmluvné obdobie maximálne jeden mesiac, ak Úrad schváli výnimku z toho pravidla pre zaistenie bezpečnosti dodávok alebo zlepšenie hospodárskej efektívnosti.

Na žiadosť PPS môže regulačný orgán rozhodnúť o predĺžení zmluvného obdobia na maximálne obdobie dvanástich mesiacov za predpokladu, že takéto rozhodnutie je časovo obmedzené, a že pozitívne účinky z hľadiska znižovania nákladov pre konečných odberateľov prevážia negatívne dôsledky pre trh. Žiadosť musí obsahovať:

- a) konkrétne obdobie, počas ktorého by výnimka platila;
- b) konkrétny objem disponibility, pre ktorý by výnimka platila;
- c) analýzu vplyvu výnimky na účasť vyrovnávacích zdrojov; a
- d) odôvodnenie výnimky preukazujúce, že takouto výnimkou by sa **dosiahli nižšie náklady pre koncových odberateľov**.

PREHĽAD ODPORUČENÝCH KROKOV PRE DEREGULÁCIU TRHU S PODPORNÝMI SLUŽBAMI

2021

Zmena systému pre stanovenie maximálnej ceny regulačnej elektriny na základe ceny na DA trhu. ✓

Zúčtovacia cena odchýlky bola do 31.12.2021 stanovená na základe cien aktivovanej RE a trhovej ceny elektriny v danej štvrťhodine.

Vypracovanie novej metodiky dimenzovania požiadaviek disponibility PpS v súlade s požiadavkami na dimenzovanie vyplývajúcich SOGL, ✓

Zpracované v Prevádzkovom poriadku SEPS, ktorý je platný od 1.1.2022.

2022

- Vypracovanie a schválenie Stratégie na rok 2023,
- Zapracovanie podmienok poskytovania PpS a RE na základe pravidiel pre 6. regulačné obdobie (v kompetencii Úradu),
- Realizácia zmien v spôsobe zadávania ponúk disponibility PpS v informačnom systéme DaE (šifrovanie ponúk, zmena granularity zadávania cien v krátkodobých výberových konaniach),
- Pilotný projekt PIAF pre zapojenie decentrálnych zdrojov flexibility pre poskytovanie PpS,
- Zmeny TP a PP SEPS pre potreby povolenia poskytovania PpS zo strany centrálnych zdrojov flexibility (Agregátorov),
- Analýza a návrh oceňovania aktivovaného množstva RE po pripojení SEPS k platformám mFRR a aFRR a návrh úprav pre zmenu systému zúčtovania odchýlok (príprava pre MARI a PICASSO).

PREHĽAD ODPORUČENÝCH KROKOV PRE DEREGULÁCIU TRHU S PODPORNÝMI SLUŽBAMI

2023

- Realizácia krokov zameraných na pripojenie SEPS k platformám MARI a PICASSO,
- Realizácia zmien DaE pre zadávanie ponúk RE v 15 min. granularite,
- Očakávaný vstup agregátorov na trh s PpS - doladenie podmienok a podpisovanie zmlúv so záujemcami o poskytovanie disponibility PpS alebo regulačnej energie formou agregácie,
- Deregulácia ceny RE v čase pripojenia sa k projektom MARI a PICASSO a prechod na marginálne oceňovanie aktivovanej RE podľa schválenej metodiky ACER,
- Analýza prechodu na marginálne oceňovanie disponibility - príprava pre realizáciu projektu výmeny alebo zdieľania disponibility so susednými PPS,
- Očakávané pripojenie SEPS k projektu FCR spolupráce (výmena FCR na)

2024

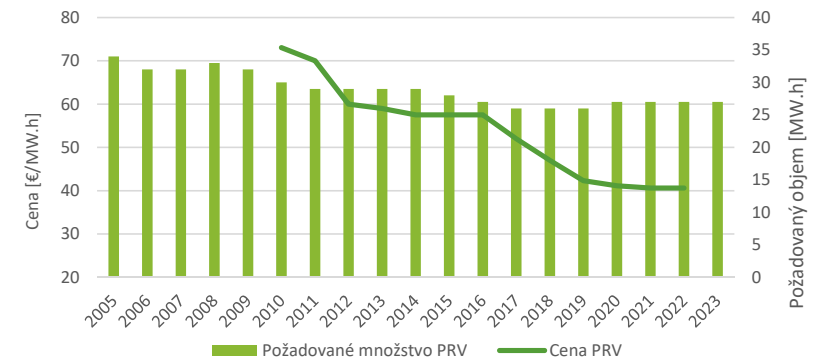
- Pripojenie SEPS k platformám MARI a PICASSO,
- Povolenie zadávania ponúk na regulačnú elektrinu formou „free bids“
- Analýza požiadaviek a realizácia krokov pre vytvorenie/pripojenie sa k projektu výmeny alebo zdieľania disponibility so susednými PPS,
- Príprava pre dereguláciu ceny disponibility PpS v čase pripájania sa k projektom výmeny alebo zdieľania disponibility PpS.

NÁVRHY NA ZABEZPEČENIE SLUŽBY FCR

Základné východiská pre službu FCR:

- Predpokladáme, že v roku 2023 bude mať SEPS povinnosť zabezpečiť cca. 28 MW pre službu FCR±,
- Certifikovaný výkon je vyšší ako požiadavka s tým, že iba obmedzený počet subjektov poskytuje túto službu,
- Spolupráca s ČEPS skončí po pripojení ČEPS k FCR kooperácii, pričom SEPS príde o 8 MW, ktoré má v súčasnosti zabezpečené z ČEPS regulačnej oblasti.
- Vážená cena denných dokupov je vyššia ako je vážená cena v ročnom VK.

JE	VE	TE	Teplárne	ZE	zahraničie	Spolu
44	36	26	9	4	20	139 MW
Poskytovanie viacerých typov PpS zo strany JE je technicky nemožné	(Vážska kaskáda), (VD ZA), VE Gabčíkovo.	EVO, ENO	TEKO, MTTT, TEPB	MONDI, SILE, CHEMES, CHEMOSVIT, BUKOZA, USSK	Sokolovská Uhelná	

Odporúčanie:

- Vzhľadom na obmedzenú ponuku služby FCR navrhujeme nakúpiť celý/značný objem disponibility FCR formou ročného VK.

NÁVRHY NA ZABEZPEČENIE SLUŽBY FCR

Navrhované opatrenia pre službu FCR:

- Zvažujeme pripojenie k projektu FCR a to po pripojení susedného prevádzkovateľa,
- Nakoľko je pripojenie plánované až v priebehu 2023, navrhujeme službu FCR zabezpečiť formou ročného výberového konania.

Priemerné marginálne ceny disponibility v rámci FCR kooperácie (€/MW.h)

Štát	01-2021	02-2021	03-2021	04-2021	05-2021	06-2021	07-2021	08-2021	09-2021	10-2021	11-2021	12-2021
AT	5,26	6,15	6,74	12,87	18,95	14,14	17,38	14,79	17,59	41,38	25,24	26,67
BE	21,85	33,27	27,11	23,25	56,56	28,69	22,00	24,27	26,72	64,66	43,30	44,36
CH	5,25	6,14	6,68	12,85	18,92	13,65	15,88	14,15	17,28	41,34	25,22	24,80
DE	5,25	6,15	6,74	12,90	18,95	13,68	17,38	14,77	17,28	49,32	24,67	24,45
FR	4,77	5,51	6,31	12,71	16,75	12,37	17,38	14,79	17,59	49,36	24,90	25,21
NL	14,97	33,54	20,34	26,77	28,93	13,68	17,38	14,79	17,59	49,36	25,24	25,78
SI	5,84	6,15	6,74	12,87	18,95	14,14	17,38	14,79	17,59	42,21	25,24	26,67
DK	6,68	7,63	8,31	18,30	20,37	19,37	29,63	17,75	23,08	49,40	26,00	92,69

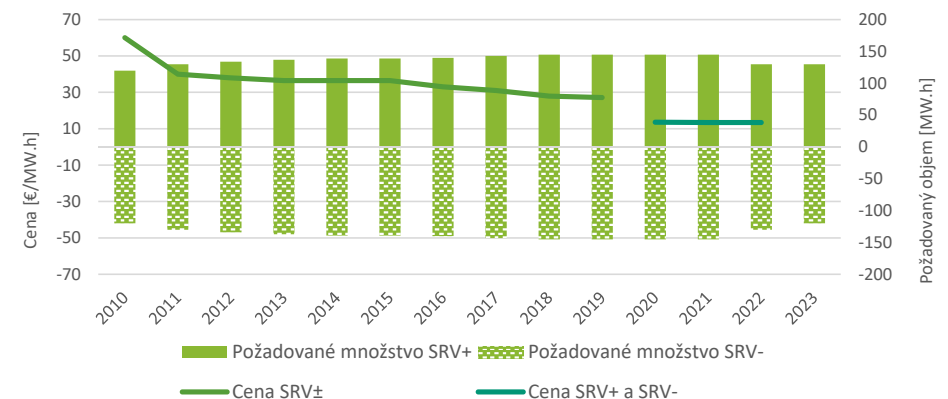

NÁVRHY NA ZABEZPEČENIE SLUŽIEB aFRR+ A aFRR-

Základné východiská pre služby aFRR+ a aFRR-:

- Od roku 2022 má služba skrátený čas nábehu na 7,5 min., čo sa prejavilo aj na poklese potencionálnej disponibility PpS (certifikovanej hodnoty) z dôvodu prechodu na kratší čas aktivácie zdrojov.
- Aj keď certifikované množstvo 10x prekračuje požiadavku pre túto službu, aj tak, najmä v letnom období, nie je možné pokryť dopyt po tejto službe.
- Prevádzkovanie VB z oblasti ČEPS skončilo od 01.01.2022, pričom kontrakty na rok 2022 boli presunuté na náhradného poskytovateľa,
- SEPS sa k platforme PICASSO plánuje pripojiť v roku 2024, na základe čoho bude SEPS prechádzať na marginálne oceňovanie disponibility,

	JE	Odber	VE	PVE	TE	Teplárne	PPC	ZE	Spolu
aFRR+	63	0	425	336	73	70	82	62	1 111
aFRR-	63	60	425	336	73	71	82	62	1 172
	EBO, EMO	EK EMO, EK EBO,	Vážska kaskáda, VD ZA, VE Gab.	CVAH, LMARA, RUZIN,	EVO, ENO	TEKO, MAT, ZATp, TPPB	PPC BA, PPC Malženice, PPC Levice, PPC ZH	SLOVNA FT, CHEMES, CHEMOS, VIT, USSK	

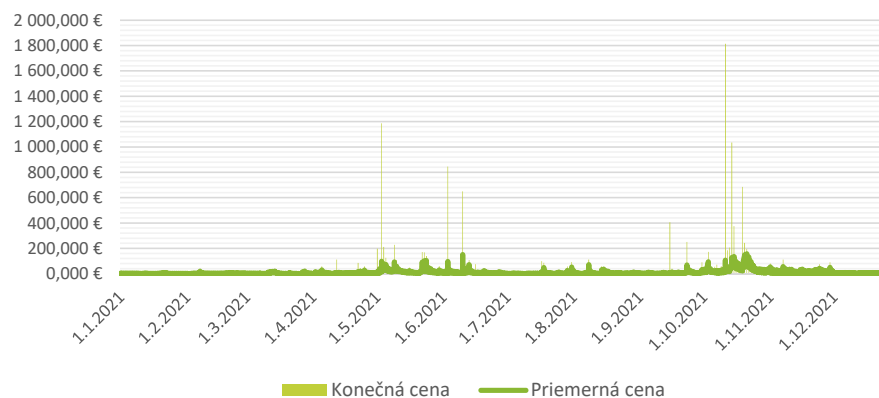
ODPORÚČANIA PRE ZABEZPEČENIE SLUŽIEB aFRR±

Základné východiská pre služby aFRR+ a aFRR-:

- Zamerať sa prioritne na pripojenie SEPS k platforme PICASSO,
- V roku 2023 navrhujeme monitorovať projekt výmeny DE/AT, s predpokladom pripojenia v druhej polovici roku 2024,
- Disponibilitu aFRR na rok 2023 navrhujeme zabezpečiť kombináciou strednodobých, krátkodobých a denných nákupov podľa požiadaviek z CEP 70/30.

	aFRR- (MW.h)	aFRR+ (MW.h)
01-21	2,64	3,26
02-21	3,70	21,06
03-21	5,38	6,67
04-21	9,87	26,07
05-21	51,41	32,57
06-21	29,60	17,50
07-21	8,28	9,10
08-21	8,86	8,91
09-21	15,05	11,56
10-21	80,93	89,39
11-21	14,76	18,64
12-21	4,02	3,61

Ceny disponibility služby aFRR v rámci DE/AT kooperácie

Priemerné marginálne ceny disponibility v rámci DE/AT kooperácie

ODPORÚČANIA PRE ZABEZPEČENIE SLUŽIEB mFRR± A TRV3MIN ±

Základné východiská pre služby mFRR+ a mFRR-:

- Zamerať sa prioritne na pripojenie SEPS k platforme MARI pre výmenu RE zo služieb mFRR,
- V roku 2023 zabezpečiť na rok 2023 časť disponibility pre službu typu mFRR+ a mFRR- kombináciou strednodobých, krátkodobých a denných nákupov podľa požiadaviek CEP 70/30,

Základné východiská pre služby TRV3MIN+ a TRV3MIN-:

- Celý objem služieb TRV3MIN+ a TRV3MIN- poskytujú v rámci SK iba dve spoločnosti.
- Na základe dostatočného objemu pre pokrytie tejto služby a obmedzeného počtu subjektov, navrhujeme nákup realizovať primárne prostredníctvom denných nákupov, resp. časť nakúpiť v ročnom VK v závislosti od cien získaných ponúk.

Ďalší postup:

Termín	Zoznam krokov
28.4.2022	Predpokladaný deň konania webináru,
do 15.05.2022	Príprava žiadosti na ÚRSO pre povolenie nákupov s dobou kontraktov dlhších ako jeden deň,
do 30.09.2022	Príprava typových zmlúv na rok 2023,
do 30.09.2022	Zverejnenie podmienok Súťažných podkladov v prípade realizácie ročného výberového konania,
do 30.09.2022	Zverejnenie požiadaviek PpS na rok 2023
do 15.11.2022	Realizácia zmien v systéme Damas Energy pre zadávanie ponúk (šifrovanie ponúk, zmeny granularity ponúk v mesačných VK, a ďalšie..)
do 15.11.2022	Úprava TP a PP pre umožnenie poskytovania PpS formou agregácie.
do 20.12.2022	Realizácia výberových konaní na rok 2023

Sumarizácia Stratégie na rok 2023:

- Od roku 2023 začína 6. regulačné obdobie, pričom regulácia nákupu disponibilít a poskytovania regulačnej elektriny môže byť riešená odlišne ako doteraz.

Závery stratégie:

- Zavedenie strednodobých a krátkodobých výberových konaní na disponibilitu, ktoré by boli realizované v systéme DaE, ktorý bude upravený pre zvýšenie bezpečnosti. Strednodobé výberové konania (ročné VK) budú organizované transparentným a nediskriminačným spôsobom – navrhujeme aby všetky ponuky a detaily vyhodnotenia boli zverejnené.
- Implementácia nevyhnutných požiadaviek pre pripojenie sa SEPS k projektom FCR kooperácie, MARI a PICASSO.
- Úprava podmienok pre povolenie poskytovania služby FCR zo zdrojov LER – navýšenie ponuky disponibilít FCR.
- Úprava podmienok pre povolenie poskytovania služby aFRR prostredníctvom agregácie menších zdrojov, čo by malo byť nápomocné pre navýšenie ponuky aFRR najmä v letných mesiacoch.

Inventúra
zdrojov

Analýza
histórie

Regulačný
rámec

Ďakujem Vám za čas a pozornosť.